

Microestats i Microterritoris, situació i classificació

EL QUALIFICATIU MICROESTAT

Actualment existeixen un gran nombre d'estats, que es diferencien per la seva dimensió (grans, mitjans..., en funció de la seva superfície en Km²) i per la seva forma (silueta i perfil que dibuixen i defineixen les seves fronteres). Tanmateix és impossible trobar dos estats amb la mateixa dimensió o la mateixa forma. Alguns d'aquests estats poseeixen dimensions enormes i, localitzar-los en qualsevol planisfèri o atlas no planteja cap tipus de dificultat. D'altres però, compte tingut de les seves reduï-

des dimensions, s'ometen molt sovint.

A fi de classificar els estats mitjançant unes dimensions establertes i poder integrar-los i denominar-los amb el qualificatiu que s'ajusti millor a la seva realitat geogràfica (gran, mitjà, petit, ...) s'estableixen diferents criteris. En aquest sentit, cal fer esment de la classificació que Jean Louis SANGUIN presenta en la seva obra *Geografia Política* (1) ja que s'assenyalen més qualificacions que en altres classificacions, sobretot en reduir-se les dimensions dels estats:

QUALIFICATIU	SUPERFÍCIE EN KM ²	
MACROESTATS	Superior a	6.000.000
ESTATS IMMENSOS	2.500.000	6.000.000
ESTATS MOLT GRANS	1.250.000	2.500.000
ESTATS GRANS	650.000	1.250.000
ESTATS MITJANS	250.000	650.000
ESTATS PETITS	100.000	250.000
ESTATS MOLT PETITS	25.000	100.000
MINIESTATS	5.000	25.000
MICROESTATS	Inferior a	5.000

(1) *Collecció Elementos de Geografia*. Ed. Oikos Tau. Barcelona, 1982.

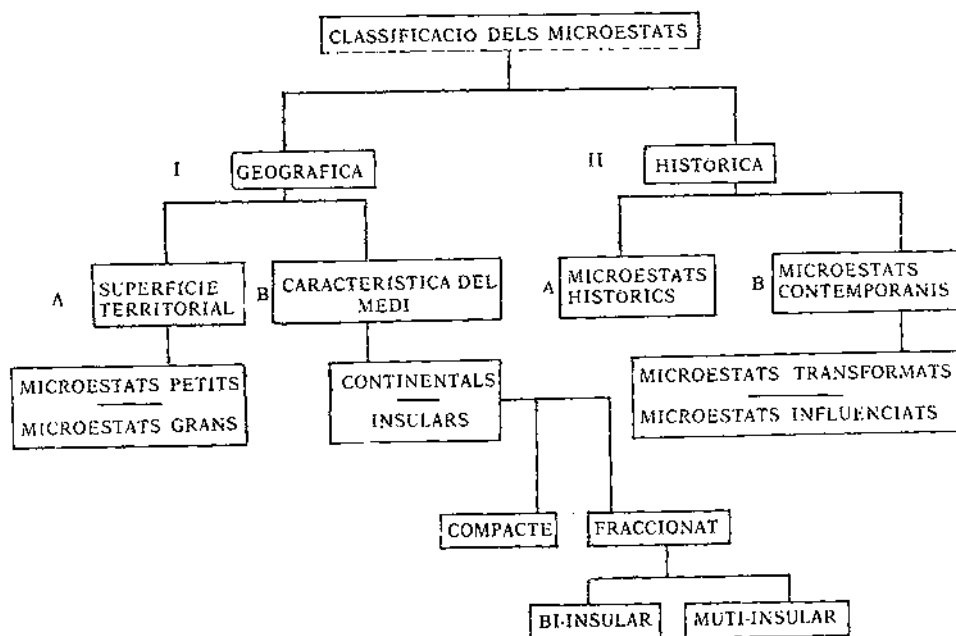
La gran quantitat de microterrisitoris que darrerament han aconseguït la seva independència (Microestats) fa que els estats la superfície dels quals és inferior als 5 000 Km² (27 a finals del 1984), representen, avui en dia, una nova realitat geo-política que cal tenir en compte.

El seu coneixement i el de les seves problemàtiques, limitació d'espai, de recursos de dependència socio-econòmica i de problemes demogràfics entre altres coses, ens obliga a establir una sèrie de subdivisions complementàries a l'interior del qualificatiu MICROESTAT, a fi de poder millor comprendre la seva realitat. El condicionament

que suposa la seva insularitat, condició a la qual es troben subjectes molts microestats, ens porta també vers un coneixement d'altres medis insulars (i continentals minoritàriament) no independents, amb característiques geogràfiques o geo-històriques similars.

Tanmateix l'estudi dels microestats es troba lligat, obligatòriament a l'estudi d'altres realitats microterritorials (colònies, dependències, territoris insulars que formen part d'estats continentals, etc...).

Les diferents subdivisions complementàries realitzades en el qualificatiu Microestat, serviran a l'ensens pels Microestats i pels Microterritoris.

CLASIFICACIÓ GEOGRÀFICA

Quan ens referim a una classificació geogràfica de Microestats, ho fem en funció del seu territori, recolzant-nos sobre les subsegüents divisions, que ens facilitaran ràpidament, una informació bàsica sobre el tipus de microestat i el model d'estructura interna que representa o pot representar.

Tanmateix, bassant-nos en la reduïda superfície que ocupen, utilitzem dues dades essencials: d'una banda la quantitat de territori en km² que posseix l'estat, *La Superfície Territorial* (Divisió «A») i, d'altra banda, la característica geogràfica bàsica (Continentalitat-Insularitat), *Característica del Medi* (Divisió «B»). Ambdós elements condicionen i determinen, en gran manera, la fesomia de cadascun.

SUPERFÍCIE TERRITORIAL (DIVISIÓ «A»)

«A1» MICROESTATS PETITS

Tot Estat la superfície del qual no supera 1.000 km² en terres.

Ciutat del Vaticà	00'44
Mònaco	01'81
Nauru	21'30
Tuvalu	28
San Marino	61,19
Liechtenstein	160
St. Kitts i Nevis	270,50
Maldives	298
Seychelles	308
Malta	316
Grenada	344
St. Vicent i Grenadines	388
Barbados	431
Antigua i Barbuda	443
Andorra	467'76
St. Lucia	616
Singapur	618
Tonga	618
Bahrain	669
Dominica	751
Kiribati	886
Sao Tome i Príncipe	964

«A2» MICROESTATS GRANS

Tot Estat la superfície del qual es situa entre 1.000 i 5.000 Km² en terres.

Maurici	2.135'4
Comores	2.171
(sense Mayotte 1.797)	
Luxembourg	2.586'4
Samoa Occidental	2.847
Cab Verd	4.033

Si observem la subdivisió existent en la divisió «A» (SUPERFÍCIE TERRITORIAL), podem veure com la majoria dels microestats no arriben al miler de quilòmetres quadrats —MICROESTATS PETITS— (Subdivisió A1) posseint una superfície mitjana de 395'95 quilòmetres quadrats. Unicament Comores, Maurici (incloses les illes Rodríguez), Luxemborg, Samoa Occidental i Cab Verd superen, i de

molt, el miler de quilòmetres —MICROESTATS GRANS— (Subdivisió A2), amb una superfície mitjana de 2.754'48 quilòmetres quadrats.

Les principals illes dels estats-arxipièlags citats anteriorment i en les quals es concentren la major part dels asentaments humans i activitats econòmiques, superen per si mateixes, la superfície de qualsevol microestat petit (A1).

ESTAT	KM ²	ILLA PRINCIPAL	KM ²
MAURICI	2.135	Maurici	1.865
COMORES	2.171	Gran Comore	1.148
SAMOA OCCIDENTAL	2.847	Upulu	1.127
CAB VERD	4.033	Santiago	991

Cal dir que aquesta realitat la podem trobar també en alguns dels Estats més grans i més petits, inclosos en el grup de Microestats Petits (A1). Aquest fet però, sembla lògic si tenim en compte la gran quantitat d'estats i la regular progressió de les superfícies existents.

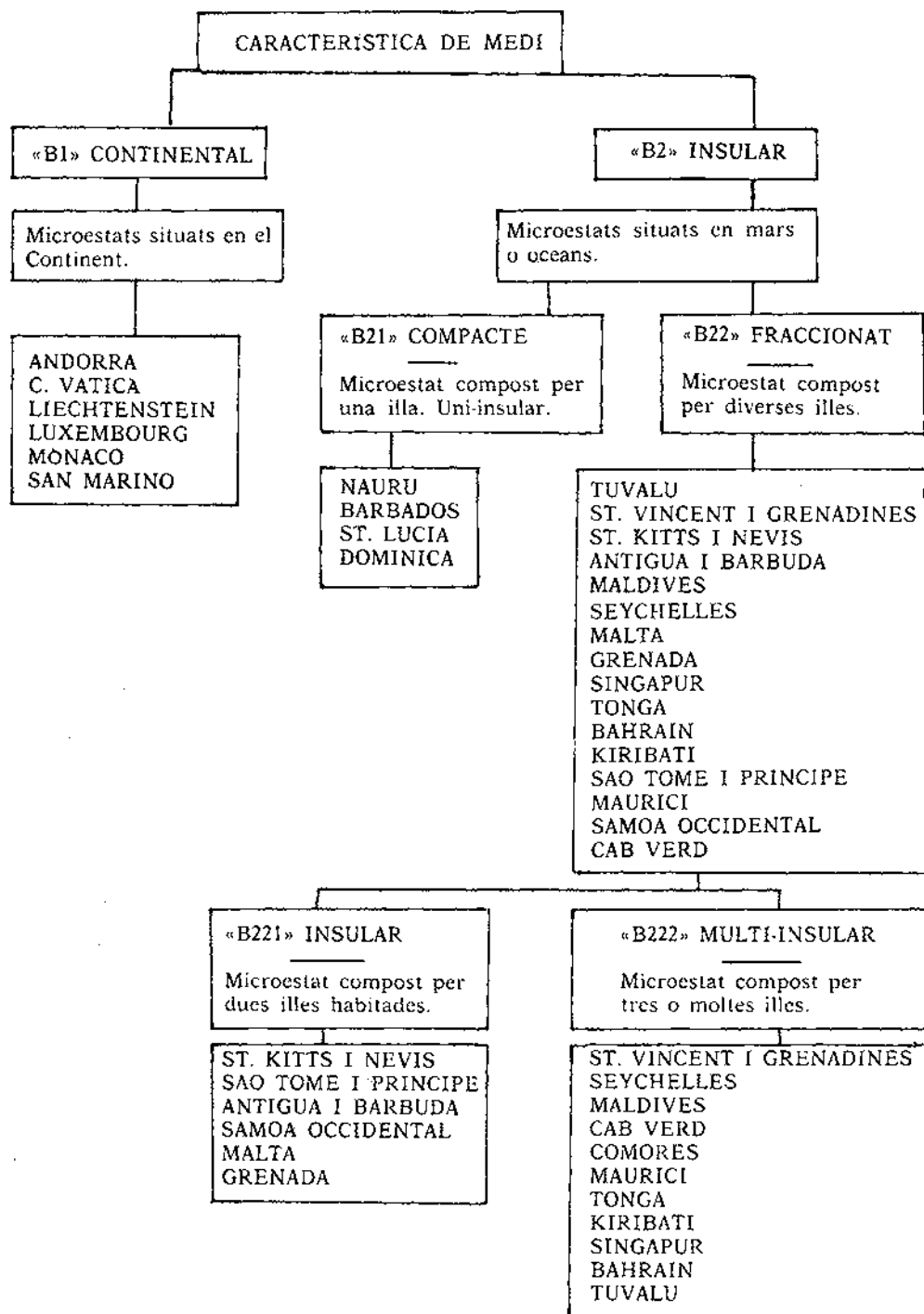
Cal també deixar oberta la possibilitat de concebre futures i noves subdivisions, en aquest grup. Les properes independències de petits territoris com Bermuda (G.B.) i Montserrat (G.B.), d'uns 53'5 km² i 98 km² respectivament, així com altres petites colònies, inferiors al miler de quilòmetres quadrats, les

quals poc a poc aconseguiran la seva independència, ens deixen suposar possibles reestructuracions.

No obstant això, en tot moment, tenim en compte el qualificatiu i la dimensió establerta (MICROESTAT = tot Estat la superfície del qual és inferior als 5.000 km²), pensem que és millor una major diferenciació dins el mateix qualificatiu, en haver de procedir al seu estudi i profundització.

Amb tot això, ens ajustem més a la realitat territorial dels microestats i iniciem un procés vers altres possibles diferenciacions, que ens permetran major exactitud.

DIVISIO «B»

Amb aquesta classificació, cal entendre per LA CARACTERÍSTICA DEL MEDI (Divisió «B»), la situació geogràfica del microestat, és a dir, la seva continentalitat o insularitat que, com podem veure posteriorment, concordarà amb la classificació històrica.

La diferenciació geogràfica entre els microestats continentals (B1) i els insulars (B2), és notable i planteja problemàtiques de desenvolupament distint. A l'ensem, les realitats entre els microestats insulars formats per una, dues o moltes illes, són també distintes.

En els microestats bi-insulars (B221), el desenvolupament intern es troba molt condicionat pel tipus de política interna que es pugui aplicar. Actualment, es tendeix a afavorir l'illa principal de l'estat, en perjudici de l'illa secundària. Aquesta política provoca o pot provocar futures inestabilitats internes les quals, fins i tot, poden arribar a causar la separació.

En els microestats multi-insulars (B222), el control sobre el conjunt del territori, requereix un gran esforç i un dèficit intern considerable i l'enllaç entre les reduïdes comunitats que es desenvolupen a centenars o milers de quilòmetres del centre neuràlgic de l'estat, esdevé una de les tasques prioritàries.

Els microestats insulars compactes (B21), són els que es troben integrats en una sola illa. La limitació de l'espai geogràfic on es desenvolupen, genera problemes demogràfics i d'explotació del sòl. A l'ensem, la vulnerabilitat del territori davant fenòmens catastròfics (geològics i/o climatològics), en afectar la totalitat de l'estat, origina molt sovint una inevitable emigració i una delicada i fràgil situació política-econòmica interna.

CLASSIFICACIÓ HISTÒRICA

Sota el punt de vista històric, ens trobem amb dos tipus de microestats: els constituïts en segles passats (A) i els nascuts a rel de la política descolonitzadora dels imperis colonials (B). Els primers es caracteritzen per la seva continentalitat i, els segons, per la seva insularitat.

Divisió «A»

Pels microestats històrics (A), els esdeveniments ocorreguts a Europa en el transcurs dels segles passats, varen ésser determinats pels seus naixements, donant-los-hi lloc i forma. També, en alguns d'aquests estats, l'aïllament geogràfic afavorí, en un moment donat, el desenvolupament d'estructures internes pròpies. Els punts essencials dels seus respectius desenvolupaments romanen en el posterior joc polític, l'habilitat diplomàtica i el saber adaptar-se als temps.

Divisió «B»

En canvi, la resta de microestats (B), ha conegut un procés històric diferent. L'opressió colonial (trescents anys en mitjana), suposa una carrèga feixuda. Aquest fet caracteritza els microestats contemporanis que parteixen i plantegen problemàtiques diferents, en relació als microestats històrics.

Al mateix temps, els diferents processos colonials soferts per aquests estats, origina fesomies diverses. D'una banda trobem els microterritoris on la seva colonització causà l'anihilació de la població nativa i la gairebé destrucció total del medi natural: Microestats Transformats. En alguns d'ells el procés colonial afaçonarà la fesomia ac-

tual (població, medis i recursos). D'altra banda trobem els micro-territoris que varen rebre una forta influència colonitzadora però que

aconseguien mantenir paral·lelament, si més no, les seves identitats culturals.

CLASSIFICACIÓ HISTÒRICA

DIVISIÓ «A»

MICROESTATS HISTÒRICS

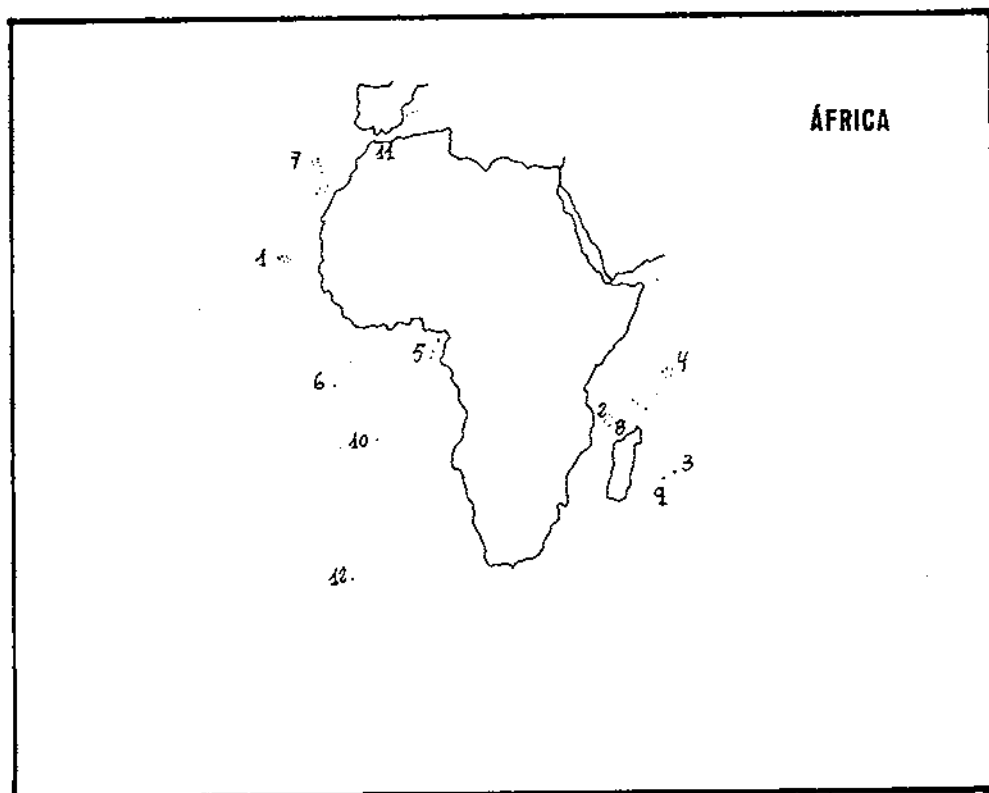
San Marino	Segle IV oficial s. XIV)
Luxembourg	Segle X
Andorra	Segle XIII
Liechtenstein	Segle XVII
Mònaco	Segle XIX
C. Vaticà	1929
(Estat de la Ciutat del Vaticà)	

DIVISIÓ «B»

MICROESTATS CONTEMPORANIS

Microestats transformats Microestats Influenciats

Samoa Occidental	01.01.1962
Malta	21.09.1964
Maldíves	26.07.1965
Singapur	01.08.1965
Barbados	03.11.1966
Nauru	31.01.1968
Maurici	12.03.1968
Tonga	04.06.1970
Bahrain	15.08.1971
Grenada	07.02.1974
Cab Verd	05.07.1975
Comores	06.07.1975
São Tomé i Príncipe ...	13.07.1975
Seychelles	28.06.1977
Tuvalu	04.06.1978
Dominica	03.09.1978
St. Lucia	22.02.1979
Kiribati	12.07.1979
St. Vincent i Grenad.	27.10.1979
Antigua i Barbuda	01.11.1981
St. Kitts i Nevis	19.11.1983

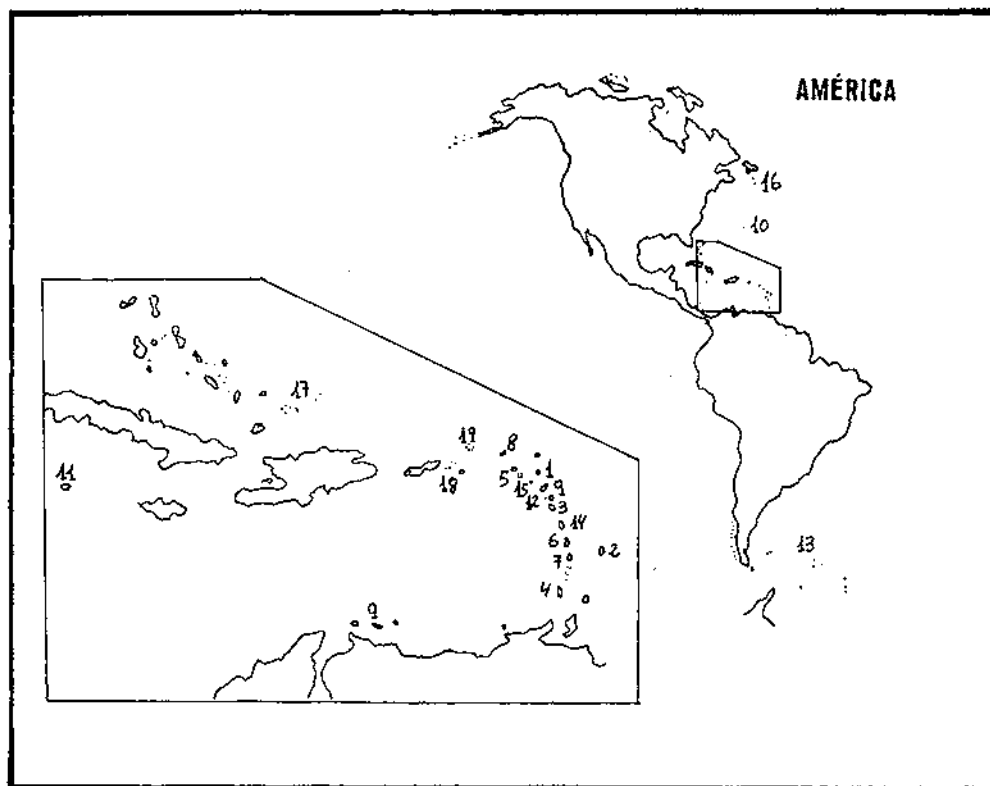

MICROESTATS

- 1 Cab Verd
- 2 Comores
- 3 Maurici
- 4 Seychelles
- 5 Sao Tome i Príncipe

MICROTERRITORIS

- 6 Ascensió (R.U.)
- 7 Madeira (Por.)
- 8 Mayotte (Fr.)
- 9 Reunió (Fr.)
- 10 St. Helena (R.U.)
- 11 Territoris africans espanyols (Esp.)
- 12 Trista da Cunha (R.U.)

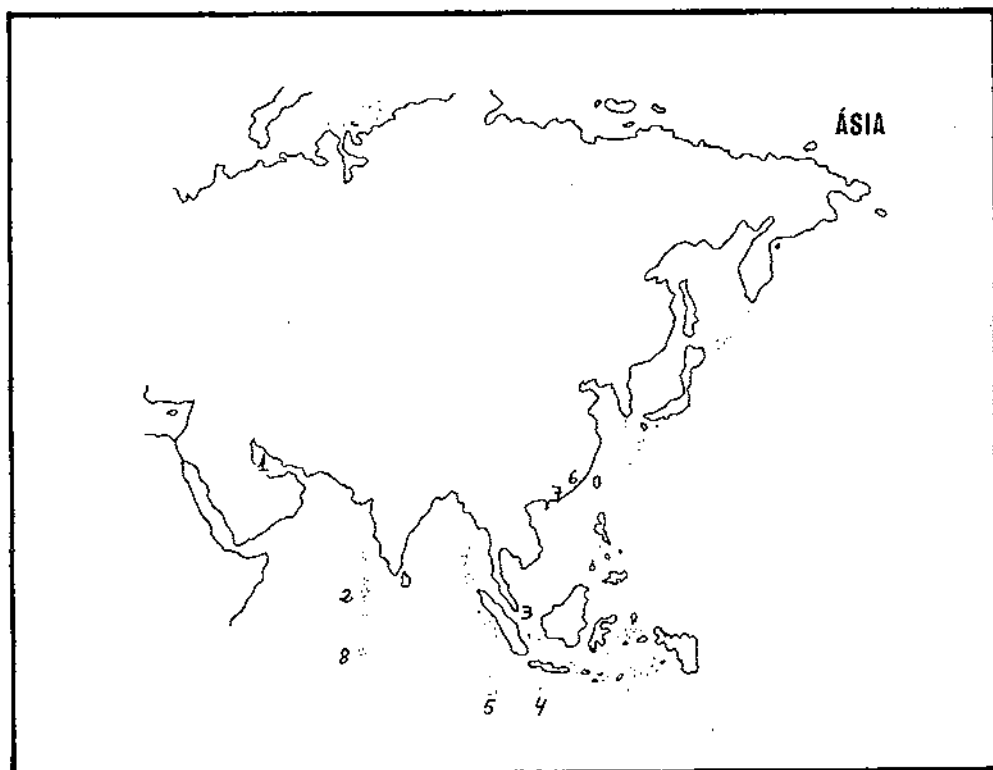

MICROESTATS

- 1 Antigua i Barbuda
- 2 Barbados
- 3 Dominica
- 4 Grenada
- 5 St. Kitts i Nevis
- 6 St. Lucia
- 7 St. Vincent i Grenadines

MICROTERRITORIS

- 8 Anguilla (R.U.)
- 9 Antilles, Merd. i Sep. (Hol.)
- 10 Bermuda (R.U.)
- 11 Cayman i dep. (R.U.)
- 12 Guadalupe (Fr.)
- 13 Malvinas/Fakland, Dep. (R.U.)
- 14 Martinica (Fr.)
- 15 Montserrat (R.U.)
- 16 St. Pierre i Miquelon (Fr.)
- 17 Turks i Caicos (R.U.)
- 18 Verges, illes (E.U.A.)
- 19 Verges, illes (R.U.)

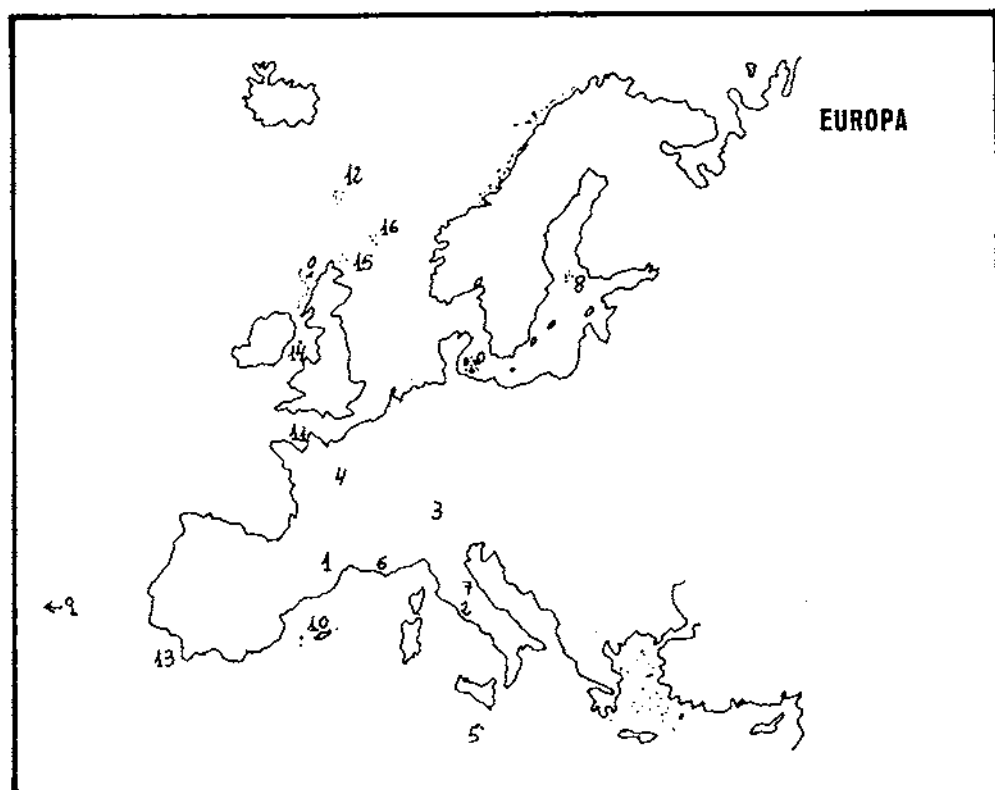

MICROESTATS

- 1 Bahrain
- 2 Maldives
- 3 Singapur

MICROTERRITORIS

- 4 Christmas (Aus.)
- 5 Cocos (Aus.)
- 6 Hong-Kong (R.U.)
- 7 Macau (Por.)
- 8 Territoris Oceà Indic (R.U. i E.U.A.)

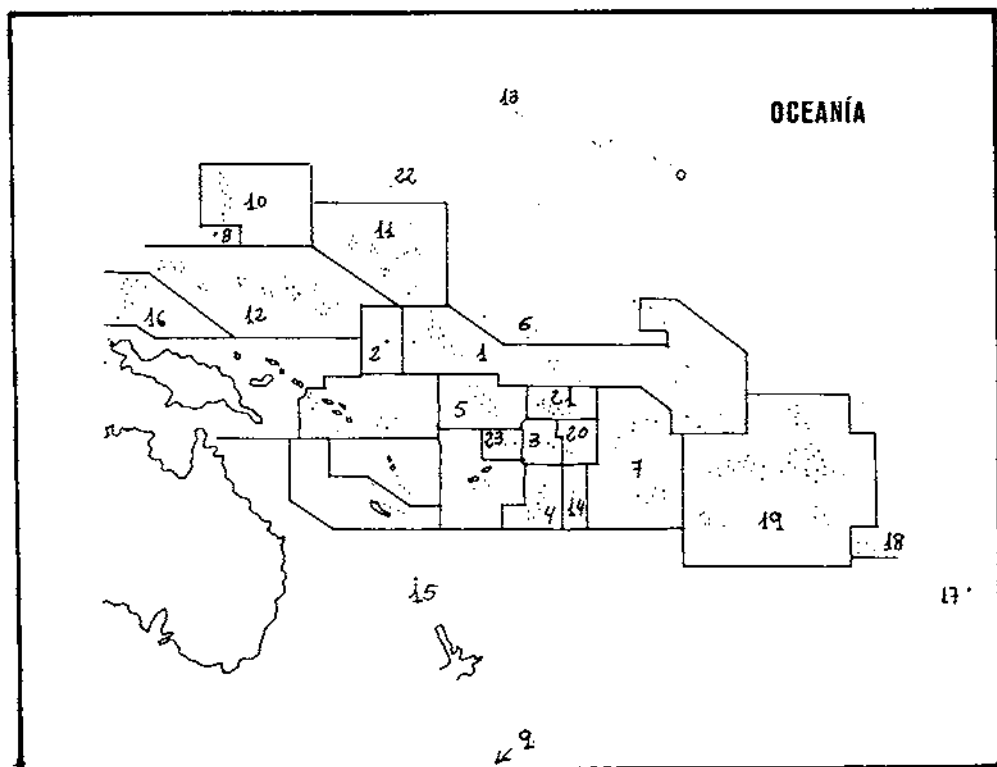

MICROESTATS

- 1 Andorra
- 2 Ciutat del Vaticà
- 3 Liechtenstein
- 4 Luxembourg
- 5 Malta
- 6 Mònaco
- 7 San Marino

MICROTERRITORS

- 8 Aland (Fin.)
- 9 Açores (Por.)
- 10 Balears (Esp.)
- 11 Canal, illes (R.U.)
- 12 Fer-Oer (Din.)
- 13 Gibraltar (R.U.)
- 14 Man (R.U.)
- 15 Orcades (R.U.)
- 16 Shetland (R.U.)

MICROESTATS

- 1 Kiribati
- 2 Nauru
- 3 Samoa Occidental
- 4 Tonga
- 5 Tuvalu

MICROTERRITORIS

- 6 Canton/Enderbury (R.U.)
- 7 Cooks i dep. (N.Z.)
- 8 Guam (E.U.A.)
- 9 Macquaire (Aus.)
- 10 Marianas (E.U.A.)
- 11 Marshall (E.U.A.)
- 12 Micronesia Estats Federats (E.U.A.)
- 13 Midway i dep. (E.U.A.)
- 14 Niue (N.Z.)
- 15 Norfolk (Aus.)
- 16 Palau (E.U.A.)
- 17 Pascua i dep. (Xile)
- 18 Pitcairn i dep. (R.U.)
- 19 Polinesia Francesa (Fr.)
- 20 Samoa Oriental (E.U.A.)
- 21 Tokelau (N.Z.)
- 22 Wake i dep. (E.U.A.)
- 23 Walls i Futuna (Fr.)